

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/2177**ze dne 20. listopadu 2015****o vynětí průzkumu ropy a zemního plynu v Portugalsku z uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb**

(oznámeno pod číslem C(2015) 8043)

(Pouze portugalské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb⁽¹⁾, a zejména na čl. 30 odst. 4 uvedené směrnice,

s ohledem na žádost předloženou elektronickou poštou společností ENI PORTUGAL B.V. dne 28. července 2015,

vzhledem k těmto důvodům:

I. SKUTEČNOSTI

- (1) Společnost ENI PORTUGAL B.V. (dále jen „žadatel“) předložila dne 28. července 2015 Komisi elektronickou poštou formální žádost v souladu s čl. 35 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU⁽²⁾. K žádosti bylo přiloženo odůvodněné a podložené stanovisko ze dne 16. července 2015, které přijal portugalský orgán pro ochranu hospodářské soutěže. V souladu s žádostí byla Komise požádána o zajištění, aby se ustanovení směrnice 2004/17/ES a postupy při zadávání zakázek, které tato směrnice upravuje, neuplatňovaly na průzkum ropy a zemního plynu v Portugalsku.

II. PRÁVNÍ RÁMEC

- (2) Směrnice 2004/17/ES se až do svého zrušení uplatňuje na udělování zakázek při provádění průzkumu ropy a zemního plynu, pokud není tato činnost předmětem výjimky podle článku 30 uvedené směrnice. Z procedurálního hlediska se však ustanovení směrnice 2014/25/EU uplatní na žádosti o výjimku, pokud zůstanou svou podstatou nezměněny věcné podmínky pro její udělení.
- (3) Podle článku 30 směrnice 2004/17/ES se zakázky, které jsou určeny pro umožnění výkonu činnosti uvedené v jejích člancích 3 až 7, uvedenou směrnicí neřídí, pokud je daná činnost v členském státě, ve kterém má být vykonávána, přímo vystavena hospodářské soutěži na trzích, na které není omezen přístup. Přímé vystavení hospodářské soutěži se posuzuje na základě objektivních kritérií s přihlédnutím ke specifickým rysům dotčeného odvětví. Přístup na daný trh se považuje za neomezený, pokud členský stát provedl a uplatňuje právní předpisy Unie týkající se otevření příslušného trhu, jak stanoví příloha XI směrnice 2004/17/ES. V souladu s bodem G uvedené přílohy XI představuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES⁽³⁾ příslušný právní předpis Unie týkající se otevření trhu pro provádění průzkumu a těžby ropy a zemního plynu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a užívání povolení k vyhledávání, průzkumu a těžbě uhlovodíků (Úř. věst. L 164, 30.6.1994, s. 3).

- (4) Portugalsko směrnicí 94/22/ES provedlo ⁽⁴⁾ a uplatňuje. Proto se přístup na trh pro provádění průzkumu a těžby ropy a zemního plynu považuje za neomezený v souladu s čl. 30 odst. 3 prvním pododstavcem směrnice 2004/17/ES.
- (5) Za účelem posouzení, zda je příslušná činnost přímo vystavena hospodářské soutěži na trzích dotčených tímto rozhodnutím, je třeba brát v úvahu tržní podíl hlavních subjektů a míru koncentrace těchto trhů.
- (6) Tímto rozhodnutím není dotčeno uplatňování pravidel hospodářské soutěže.

III. POSOUZENÍ

- (7) Žadatel je zadavatelem ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. b) směrnice 2004/17/ES. Žadatele nelze označit za veřejného zadavatele nebo veřejný podnik. Provádí průzkum ropy a zemního plynu, jak je uvedeno v článku 7 směrnice 2004/17/ES. Navíc funguje na základě zvláštní práv získaných dne 18. prosince 2014. Tato zvláštní práva zahrnují koncesní smlouvy pro oblasti „Santola“, „Lavagante“ a „Gamba“, které žadatel získal. Původní koncesní smlouvy byly podepsány dne 1. února 2007 mezi portugalským státem na straně jedné a společnostmi Harman Resources Ltd. (80 %), Petróleos de Portugal – Petrogal, S.A. (Galp) (10 %) a Partex Oil and Gas (Holdings) Corporation (10 %) na straně druhé. Dne 25. března 2010 byly koncesní smlouvy přiděleny společností Petrobras International Baspetro B.V. (50 %) a Petróleos de Portugal – Petrogal S.A. (Galp) (50 %). Změnou provedenou dne 18. prosince 2014 byly nakonec tyto smluvní pozice převedeny na společnosti Eni Portugal B.V. (70 %) a Petróleos de Portugal – Petrogal, S.A. (Galp) (30 %).
- (8) Žádost se omezuje na průzkum ropy a zemního plynu. Společnosti Eni Portugal B.V. a Petróleos de Portugal – Petrogal, S.A. (Galp) tvoří dohromady společný podnik, ve kterém je žadatel provozovatelem projektu a subjektem odpovědným za činnosti související s průzkumem, hodnocením, přípravnými pracemi, produkcí a vyřazením z provozu. Žadatel je odpovědný za zadávání veškerých zakázek potřebných pro provádění činností souvisejících s průzkumem a produkcí.
- (9) Podle zavedené praxe Komise ⁽⁵⁾ by se na průzkum ropy a zemního plynu mělo nahlížet jako na jeden relevantní výrobní trh, jelikož na začátku není možné určit, zda průzkum skončí nálezem ropy či zemního plynu. Navíc by se měl v souladu s touto praxí považovat zeměpisný rozsah tohoto trhu za celosvětový. Jelikož se nezdá, že by se definice zeměpisného rozsahu trhu v tomto případě lišila, měla by být zachována i pro účely tohoto rozhodnutí.
- (10) Tržní podíly subjektů zabývajících se průzkumem lze stanovit pomocí tří proměnných: kapitálových výdajů, prokázaných zásob a předpokládané produkce.
- (11) Použití kapitálových výdajů se však pro stanovení tržních podílů subjektů na trhu průzkumu považuje za nevhodné vzhledem k rozsahu rozdílů mezi požadovanou výší investic, která může být v různých zeměpisných oblastech nutná. Při posuzování tržních podílů hospodářských subjektů v rámci tohoto odvětví se obvykle použijí ostatní dva parametry, tedy prokázané zásoby a předpokládaná produkce ⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Legislativní nařízení č. 109/94 ze dne 26. dubna (Decreto-Lei n.º 109/94 de 26 de Abril), ministerská vyhláška č. 790/94 ze dne 5. září (Portaria n.º 790/94 de 5 de Setembro).

⁽⁵⁾ Viz rozhodnutí Komise 2004/284/ES ze dne 29. září 1999, kterým se spojení podniků prohlašuje za slučitelné se společným trhem a s dohodou o EHP (věc IV/M/1383 – Exxon/Mobil) (Úř. věst. L 103, 7.4.2004, s. 1); rozhodnutí Komise 2001/45/ES ze dne 29. září 1999, kterým se spojení podniků prohlašuje za slučitelné se společným trhem a s dohodou o EHP (věc IV M.1532 – BP Amoco/Arco), (Úř. věst. L 18, 19.1.2001, s. 1); rozhodnutí Komise ze dne 6. března 2002, kterým se spojení podniků prohlašuje za slučitelné se společným trhem (věc COMP/M.2681 CONOCO/PHILIPS PETROLEUM), (Úř. věst. C 79, 3.4.2002, s. 12); rozhodnutí Komise ze dne 20.11.2003, kterým se spojení podniků prohlašuje za slučitelné se společným trhem (věc COMP/M.3294 EXXONMOBIL/BEB) (Úř. věst. C 8, 13.1.2004, s. 7); rozhodnutí Komise ze dne 3.5.2007, kterým se spojení podniků prohlašuje za slučitelné se společným trhem (věc COMP/M.4545 STATOIL/HYDRO) (Úř. věst. C 130, 12.6.2007, s. 8); rozhodnutí Komise ze dne 19. listopadu, kterým se spojení podniků prohlašuje za slučitelné se společným trhem (věc COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) (Úř. věst. C 31, 5.2.2008, s. 2).

⁽⁶⁾ Viz zejména body 25 a 27 rozhodnutí 2004/284/ES a následná rozhodnutí, mimo jiné věc COMP/M.4545 – STATOIL/HYDRO.

- (12) V roce 2014 představovaly celosvětově prokázané a pravděpodobné zásoby ropy a zemního plynu 209 934 817 170 normálních krychlových metrů ropného ekvivalentu ⁽⁷⁾. V Portugalsku bylo v roce 2014 celkově evidováno 12 koncesí k průzkumu ⁽⁸⁾ a nebyl proveden žádný průzkumný vrt. V současné době nejsou v Portugalsku žádné prokázané zásoby ropy a zemního plynu.
- (13) Žadatel v posledních třech účetních obdobích nevyprodukoval ropu ani zemní plyn v Portugalsku ani žádné jiné zemi, odhaduje se však, že průzkum v hlubokomořských průzkumných územích Portugalska, pro něž byla udělena povolení, může případně vést k objevu uhlovodíků v množství přibližně [... normálních krychlových metrů] ⁽⁹⁾. V roce 2014 měla mateřská společnost Eni S.p.A. na celosvětovém trhu prokázaných a pravděpodobných zásob pro průzkum ropy a zemního plynu podíl ve výši 0,9 % ⁽¹⁰⁾.
- (14) Trh pro provádění průzkumu není vysoce koncentrovaný. Vedle státem vlastněných společností trh charakterizuje přítomnost významných společností, jako např. ExxonMobil, Chevron, Shell, BP a Total. V roce 2014 dosahovaly tyto významné společnosti na celosvětovém trhu průzkumu ropy a zemního plynu v příslušném pořadí těchto podílů: 2,8 % (ExxonMobil), 2,1 % (Chevron), 1,9 % (Shell), 1,4 % (BP) a 1,4 % (Total). Pokud jde o státem vlastněné společnosti, jejich příslušné podíly na celosvětovém trhu pro provádění průzkumu ropy a zemního plynu představují 13,6 % (Saudi Aramco), 7,4 % (Gazprom), 4,8 % (Qatar Petroleum) a 4,7 % (National Iranian Oil Company) ⁽¹¹⁾. Společnost Eni S.p.A. má na trhu celosvětových prokázaných a pravděpodobných zásob ropy a zemního plynu podíl ve výši 0,9 %. Pokud jde o území EU, dosahuje podíl společnosti Eni S.p.A. na trhu prokázaných a pravděpodobných zásob ropy a zemního plynu výše 4 % ⁽¹²⁾. Tyto skutečnosti jsou známkou přímého vystavení hospodářské soutěži.

IV. ZÁVĚRY

- (15) Na základě důvodů uvedených v 1. až 14. bodě zdůvodnění by podmínka přímého vystavení hospodářské soutěži stanovená v čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES měla být v Portugalsku považována za splněnou.
- (16) Jelikož se podmínka neomezeného přístupu na trh považuje za splněnou, směrnice 2004/17/ES by se neměla použít v případě, kdy zadavatelé udělují zakázky určené pro umožnění průzkumu ropy a zemního plynu, který má být prováděn v Portugalsku, ani v případě, kdy jsou pořádány veřejné soutěže na projekt pro výkon této činnosti v uvedené zeměpisné oblasti.
- (17) Toto rozhodnutí je založeno na právním a skutkovém stavu v období od 29. července 2015 do 11. září 2015, jak je zřejmé z informací předložených žadatelem. Může být přezkoumáno, jestliže by v případě zásadních změn právního či skutkového stavu došlo k tomu, že by již nebyly splněny podmínky pro uplatnění čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES.
- (18) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Poradního výboru pro veřejné zakázky,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Směrnice 2004/17/ES se nevztahuje na zakázky zadávané zadavateli, které mají umožnit provádění průzkumu ropy a zemního plynu v Portugalsku.

⁽⁷⁾ Podle údajů společnosti Wood Mackenzie citovaných žadatelem.

⁽⁸⁾ Patří mezi ně hluboké podmořské oblasti, koncese pro oblast Barreiro a navíc také pro oblast „Caranguejo“ a „Sapateira“ v přímořské oblasti Algarve, které již byly uděleny, ale ještě nebyly podepsány koncesní smlouvy.

⁽⁹⁾ [...důvěrná informace].

⁽¹⁰⁾ Viz poznámka pod čarou 7.

⁽¹¹⁾ Viz poznámka pod čarou 7.

⁽¹²⁾ Viz poznámka pod čarou 7.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Portugalské republice.

V Bruselu dne 20. listopadu 2015.

Za Komisi
Elżbieta BIENKOWSKA
členka Komise
